

Two Yiddish Songs: "My Uncle Eli Has a Tree" and "Daisies"

by Leyb Morgentoy and Zalman Shneur

Translation and Commentary: Dror Abend-David

Introduction: The beginning of the twentieth century introduced a new sub-genre in Yiddish music: Folk Songs by known authors, often receiving credit and even copyrights. The movement of Jewish enlightenment, reaching its peak during the second half of the nineteenth century, was greatly influenced by a contemporary theory of folklore, and the privileging of popular songs, folk tales and anecdotes as testimony to the national character of a people. It is important to realize that there is a significant temporal gap between Jewish and non-Jewish enlightenment. Secular Jewish writing, starting in the 1860's, was heavily influenced by a tradition of Enlightenment (sometime lasting throughout the 1920's), but also mixing up (late) Romantic and (more contemporary) Modernist influences. There is, accordingly, a clear connection between works such as the collection of German folk tales by the Grimm brothers from 1812 and Yiddish collectors (*zamlers*), who almost a century later set out to visit small towns in villages throughout Eastern Europe to collect Jewish songs and stories.* However, either because the collected materials did not meet the demand, or because not all songs met the modernist and nationalist criteria of Yiddish scholars, some of the best known poets and writers of the time took to the task of writing new "Folk Songs." Among them were Itsik Manger, Mark Varshavski, Avrom Goldfadh and Mordkhe Gebirtig. Such songs became immensely popular, and some of them – like the famous "Rabbi Elimelekh" by Yitzchak Rayz (Moshe NaDir) – were even created in the United States and sent back to the "old world."

Like the two songs below, many of these popular songs were later translated into Hebrew and became "authentic" Israeli Folk Songs, often outliving their fame in Yiddish and in Eastern Europe. Leyb Morgentoy's "My Uncle Eli Has a Tree" tells the story of Eli who has a tree of stars. He tries to sell his stars at the market, but the practical shoppers prefer to buy fruits and vegetables. Alongside some mystical elements in the song, it is predominantly an ars-poetic treatise on behalf of the alienated artist, who cannot share the blessing of his (or her) inspiration with the public, as the latter is not interested in either spiritual or intellectual endeavors. While being blessed by the stars, Uncle Eli is also cursed as he must keep this blessing to himself.

---

* Perhaps the best known source in this regard is the collection of Ginsburg and Marek from 1901: Noy, Dov, Saul M. Ginsburg, and Pesach Marek. *Yidische Folkslider in Rusland* [Jewish Folklore in Russia]. Tsilum mahadurat Peterburg. ed. Ramat Gan: Yidish literatur-fond a.n. fun Avraham Ayzengart, Di Rina Kosta Yidish-katedre, Bar-Ilan universitet. 1991. In Yiddish.

Zalman Shneur (born: Shneur Zelkind), the creator of "Daisies," has also set it to music. And, as he lived in Israel until his death in 1959, he was also the first to translate this song into Hebrew. This is a story song in the tradition of the German "Lied," celebrating free love and nature: Eve, a young woman, strolls in the woods when she meets an unknown young man. They have a short romantic encounter, and Eve remains a little longer in the woods to celebrate the bounty of nature. In the spirit of enlightenment, the song describes modern times during which young people might abandon social conventions, form unions that are based on love rather than matchmaking, and look to love and nature as agents of self-empowerment.

Suggested Links: The following four links (downloaded from youtube.com on July 15, 2015) provide Yiddish and Hebrew versions of the two songs:

- For a Yiddish version of "My Uncle Eli Has a Tree" see: https://www.youtube.com/watch?v=v_ywkQAsvZg
- For Hebrew: <https://www.youtube.com/watch?v=cWPDYrHR8sQ>
- For a Yiddish version of "Daisies" see: <https://www.youtube.com/watch?v=rDei7bSW8yU>
- For Hebrew: https://www.youtube.com/watch?v=4_e8SFEBMAg

מיין פעטער עליע האט א בוים / לייב מארגנטוי (1905-1979)
מוזיק: נח נאכבוש

מיין פעטער עליע האט א בוים
ביי זיין קרומען פענצטער,
זאגט מיין פעטער: ס'איז א בוים
אויף דער וועלט דער שענסטער!

נישט קיין פרוכטן וואקסן דארט –
פינקלדיקע שטערן.
שטערן בליען אויפן בוים,
וואקסן און זיך מערן.

ווען אין סעדער טרייסלט מען
עפל, ווי די בערן,
רייסט מיין פעטער עליע דאן

פון די צווייגן שטערן.

זאמלט פולע קוישן אן,
שפאנט דאס פערד צופדרידן
און ער פירט די שטערן אום
אויף די מערק, יארידן.

"ליבע מענטשן, ביליק קויפט
זעלטענע אנטיקלער,
ווער פון זייער ליכט געניסט,
דער איז רייך און גליקלעך!"

וואקסט אן עולם אויס ארום
פעטער עליעס וואגן,
יעדער האט אן אנדער וויץ
און חוזק-ווארט צו זאגן.

קויפט מען רעטערך און סאלאט,
בוראקעס און מערן,
קויפט מען קרויט און וואס איר ווילט,
אבער נישט קיין שטערן.

קוקט זיי פעטער עליע אן
מיט מיטלייד און באדויער:
בלינד איז, נעבעך, זייער אויג,
טויב איז זייער אויער.

און עס טוט אים אזוי וויי:
שדים זאלן וויסן.
ס'איז בעשערט אים: ער אליין
זאל דאס ליכט געניסן.

אין דעם קליינעם שטיבל זיינס,
זאט מיט צער און טרערן,
בויט ער זיך פאלאצן אויס
פון די שיינע שטערן — —

פינסק, 1983.

My Uncle Eli Has a Tree / Leyb Morgentoy (1905-1979)
Music: Noyekh Nakhbush

My uncle Eli has a tree
by his crooked windowsill.
My uncle says that it's the best
that ever grew or ever will!

This tall tree bears no fruit at all –
but sparkling stars like in the sky.
Stars blossom on it big and small,
they're fruitful and they multiply.

While others shake off apples, pears,
at their farms and ranches,
my uncle Eli gently tears
stars off from all the branches.

When he has a basketful
he harnesses his mare,
and happily he takes the mirthful
stars down to the fair.

"Lovely people, buy on sale,
a rare and precious ornament!
Its light will bless you without fail,
with health, great wealth and merriment!"

A crowd of people gathers near,
standing eagerly around;
a hiss is followed by a sneer;
insults, slurs and jeers abound.

They all buy turnips, lettuce,
cabbage, carrots or whatever.
But stars and planets are a menace,
no one buys them if they're clever.

Uncle Eli pities them;
his heart is sweet and kind:
They have ears yet they are deaf;
they have eyes, but they are blind.

The devil knows how much it hurts;
only god can hear him moan;
He is blessed with stars but cursed
to bear his blessing all alone.

In his little prayer house,
filled with pain and scars,
Eli builds up palaces out
of shining stars

מאַרגאַרטיקעלעך / זלמן שניאור (1887-1957)
מוזיק: פון דעם מחבר

אין וועלדעל ביים טיכל, דאָרט זענען געוואָקסן
מאַרגאַרטיקעלעך, עלנט און קליין -
ווי קליינינקע זונען, מיט וויסינקע שטראַלן,
מיט וויסינקע טראַ-לאַ-לאַ-לאַ.

געגאַנגען איז חוהלע שטיל און פאַרחולמט,
צעלאָזן די גאַלד-בלאַנדע צעפּ, -
דאָס העלדזל אַנטבליזט און געמורמלט- פאַרחולמט
דאָס לידעלע טראַ-לאַ-לאַ-לאַ.

דא קומט איר אַנטקעגן אַ בחור אַ שוואַרצער,
מיט לאַקן מיט שוואַרצע, ווי פּערך;
ער פּלאַמט מיט די אויגן און ענטפּערט איר לוסטיק,
און ענטפּערט איר: טראַ-לאַ-לאַ-לאַ.

- וואָס זוכסטו דאָ, מיידל ? וואָס האָסטו פאַרלוירן ?
וואָס ווילסטו געפֿינען אין גראַד ?
איך זוך מאַרגאַרטיקעס, פאַררויטלט זיך חוה
פאַררויטלט זיך, טראַ-לאַ-לאַ-לאַ.

- דו זוכסט נאָך ? און איך האָב שוין טאַקע געפֿונען
די שענסטע מאַרגאַרטיקע אין וואַלד,
אַ מאַרגאַרטיקע מיט צעפּ און מיט אויגן סאַפֿירן,
מיט אייגעלעך טראַ-לאַ-לאַ-לאַ.

- ניין, כּהאַב שוין מאַרגאַרטיקעס, איך האָב זיך פאַרגעסן -
איך זוך... דאָ נישט וויט איז אַ קוואַל...
- דער קוואַל איז געשלאָסן און מיר בלייבסטו דורשטיק
ביים קוואַלכעלע טראַ-לאַ-לאַ-לאַ.

- איך וויל גאַרנישט טרינקען. איך זוך מיר אַ שאַטן,
די זון באַקט אַריין אַזוי הייס...
- מיינע האָר זענען שוואַרצער און קילער ווי שאַטנס
אין וועלדעלע - טראַ-לאַ-לאַ-לאַ.

דורשטיק מײַן מיידעלע, מיד איז מײַן קליינינקע,
צי מעג מען זי נעמען ביים האַנט ?
צי מעג מען זי גלעטן, צי מעג מען זי קושן ?
צי מעג מען נאָר... טראַ-לאַ-לאַ-לאַ.

- אַ, לאַז מיר, מען טאָר נישט, די מאַמע זאָגט מ'טאָר נישט,
מײַן מאַמע איז אַלט און איז ביז,
ווי מאַמע ? וואָס מאַמע ? דאָ זענען נאָר ביימער,
נאָר ביימעלעך טראַ-לאַ-לאַ-לאַ.

- מען זעט ! - קיינער זעט נישט - מען הערט ! - קיינער הערט נישט,
דאָס וועלדל איז בלינד און געדיכט.

אומאַרעם מיר, זיסע דו זעסט, איך בין רויק,
- איך קוש דיר נאָר - טראָ-לאַ-לאַ-לאַ.

- דו ליבסט מיר ? - איך ליב דיר. - דו שעמסט דיר ? - איך שעם מיר.
טאָ, ליב מיר און שעם דיר און שוויג.

און זע ווי עס מישן זיך פּעך-שוואַרצע קרויזן
מיט גאַלדענע ... טראָ לאַ-לאַ-לאַ.

די זון איז פאַרגאַנגען, דער בחור פאַרשוונדן,
און חוהלע זיצט נאָך אין וואַלד.

זי קוקט אין דער ווייטנס און מורמלט פאַרחולמט
דאָס ליידעלע: טראָ-לאַ-לאַ-לאַ.

פּאָריז, 1911.

Daisies / Zalman Shneur (1887-1957)

Music: By the author

In the woods, by a stream, beautifully blooming,
Are daisies, lonely and young –
Like miniature suns, with white rays adorning;
Adorning them la la la la...

Eve strolls along, quiet and dreamy,
Her blond braids are falling apart, -
Her hands are uncovered and, murmuring dreamlike,
She's murmuring la la la la...

Coming towards her, she sees a dark stranger,
With hair-locks of pure shining tar;
His eyes are aflame, and he's gladly responding,
Responding with: la la la la...

- Why are you here? Did you lose something, darling?
What do you seek in the woods?
- I'm looking for daisies, says Eve as she blushes,
She blushes, la la la la...

- Why are you looking? When I found already
The most beautiful daisy of all?
A daisy with braids and with sapphire blue eyes;
With blue eyes la la la la...

- I completely forgot... I have daisies already –
I'm looking, I guess... for the stream...
- The stream has no water, it will leave you thirsty.
Don't go there la la la la...

- I don't want to drink. All I need is some shadow,
The sun is baking my head...
- My thick hair is dark, and cool like a shadow,
Like branches, la la la la...

- Are you thirsty my darling? Are you tired my angel?
May I take you, my dear, by the hand?
May I caress... your hand... may I kiss it?
May I just la la la la...?

- Let go! It's forbidden! My mom won't allow it...
My mother is old and she's vile...
- How? Where? What mother? I see trees and more trees and...
More trees la la la la...

- They can see us! – There's no one. – They can hear! – We're alone
here;
The forest is deaf, dumb, and blind.
Embrace me, my sweetheart – see, I'm calm already,
Just kissing you la la la la...

- Do you love me? – I love you. Are you ashamed? I'm embarrassed.
- Fine... be ashamed and love me some more.
See how black curls and long golden swirls
Mix together like never before.

The sun is away and the boy has departed,
Still Eve spends more time in the woods.
She's looking away and she's murmuring dreamlike;
She's murmuring la la la la...

Paris, 1911.